

НЕДЕЉА XIV ПО ДУХОВДАНУ

НА ЛИТУРГИЈИ ЈЕВАНЂЕЉЕ ПО МАТЕЈУ

Гл. XXII, ст. 2—14. Зач. 89.

ече Господ причу ову: Царство небеско је као човек цар који начини свадбу сину своме. И поела слуге своје да зову званице на свадбу; и не хтедоше доћи. Опет посла друге слуге говорећи: Кажите званицама: Ево спремио сам обед свој, јунци моји и товљеници поклани су, и све је спремно; дођите на свадбу! А они се оглушише и отидоше неки у поље своје, а неки трговини својој. А остали ухватише слуге његове, злоставише их и побихше! И кад то чу цар онај, разгневи се и пославши војску своју погуби убице оне, и град њихов запали. Тада рече слугама својим: Свадба је, дакле, спремна, али званице не бише достојне. Идите, дакле, на раскршћа и кога год нађете, позовите на

свадбу. И изишавши слуге оне на раскршћа сабраше све које нађоше, зле и добре; и столови се напунише гостију. А кад уђе цар да види госте, угледа онде човека необучена у свадбено рухо. И рече му: Пријатељу, како си дошао овамо без свадбеног руха? А он оћута. Тада рече цар слугама: Свежите му руке и ноге, па га узмите и баците у крајњу таму; онде ће бити плач и шкргут зуба. Јер су многи звани, али је мало изабраних.

НЕДЕЉА XIV ПО ДУХОВДАНУ

ЈЕВАНЂЕЉЕ О БРАКУ ЦАРЕВОГА СИНА

Бог жели, да човек верује у Њега више него ма у кога и ма шта у свету.

Бог жели, да се човек нада у Њега више него ма у кога и ма у шта у свету.

Не, него још и више: Бог жели, да је човек свом љубављу својом везан искључиво само за Њега, па тек зрацима те љубави да се околу везује за створења Божја.

То се зове јединство човека с Богом. То се зове брак душе са Христом. Све друго је прељубодејство и блуђење. Само таква једна тесна веза душе са Христом, каквој вези најбоља је слика на земљи брак, чини душу богатом и плодородном. Из сваке друге тако тесне везе душа рађа трње и коров, и остаје сасвим јалова за ма какво добро. Ако ово не знају и не могу да знају људи ван круга Христове Цркве, то треба да знају хришћани, а нарочито ви, Православни, којима је у духу и у традицији, да поимате све дубине, висине и ширине Божјег Откровења кроз Господа Исуса, и да схватате вечност правилније него што је схватају народи на Истоку и време да

схватате правилније него што га схватају народи на Западу.

С чим се год душа човечја љубављу најтешње веже, с тиме је у браку, – било то живо биће или мртва ствар, било то тело или одело, било то сребро и злато или ма каква земаљска имовина, ма каква земаљска слава или част, или страст према ма чему у створеном свету: према накиту, јелу, пићу, игри, природи, или ма чему у природи. Сваки такав брак душе човечје незаконит је, и навлачи на душу и у овом и у оном животу бескрајну несрећу, сличну но несравњено већу од незаконите везе човека и жене, која значи јад и чемер не само за њих двоје него и за случајни пород њихов. Не треба крити оно што Свето писмо објављује, а то је: да је живи Бог – Бог *који ревнује* (2. Мојс. 20, 5; 5. Мојс. 4, 24). Но ревњивост Божја не односи се ни на што у свету осим на душу човечју. Бог жели, да душа човечја буде искључиво Његова, и то у неокаљаној и недволичној верности. Због добра саме душе Бог то жели. Јер Он по Својој свеобимној мудрости зна – што после Христа и ми сви треба да знамо – да ако душа олабави у верности према Њему, своме Творцу, и веже се љубављу с неким или нечим другим у

створеном свету, она постепено постаје слушкиња, па робиња, па једна тамна и очајна сенка, па најзад жалосна слика плача и шкргута зуба.

Само пламена љубав душе према Богу јесте законити брак душе. Свака друга љубав, не кроз Бога, мимо Бога, или против Бога, јесте идолопоклонство. Тако љубављу према телу човек прави од тела лажнога Бога или идола; љубављу према земаљском имању или накиту човек прави од имања и накита идоле; љубављу према ма коме или ма чему човек прави себи идоле. А то значи, љубав која искључиво припада Богу човек упућује на другу страну, на нешто ниже од Бога, на нешто недостојније љубави. У што год човек верује више него у Бога; у што се год човек нада више него у Бога; што год човек љуби више него Бога, – то заузима место Бога и постаје идол за човека, лажни Бог за лажну душу. А свако идолопоклонство велики пророци називају прељубодејством и блудодејством (Јерем. гл. 3.; Језек. гл. 23. 37.).

Но најстрашније од свега јесте то што идолопоклоници постају једно са својим идолима. Јер при свакој љубави човек се постепено губи у предмету своје љубави. Оно о

чем човек највише мисли, што највише воли и што најревностије хоће – оно постепено постаје право биће његовог бића, па било то јело или пиће, сребро или злато, накит или одело, кућа или њива, част или власт. Као што се вели у Писму: *ходише за ништавилом и посташе ништавни* (II Царев. 17, 15). Наравно да од овога није изузета ни похота човека за женом, или жене за човеком. Јер и то је богоотпадништво – и то најизразитије – и губљење себе до ништа. Као што то страшно изражава апостол Павле говорећи: *или не знате да ко се с блудницом свежје једно тело с њом постане* (I Кор. 6, 16). Човек постаје оно на што се његова љубав односи: Ако ли Бог – Бог, ако ли прашина – прашина. Човека спасава или губи у овоме животу његова љубав. Има само једна љубав што спасава; то је љубав према Богу. Свака друга љубав губи. Има само један законити и спасоносан брак душе; то је њен брак с Богом. Сваки други брак, који не проистиче из овог брака, као што проистиче зрак из сунца, јесте проклетство и погуба.

Данашње јеванђеље најсликовитије представља ту предивну тајну, како се човечја душа као верна невеста венчава с Богом, и како опет, као заслепљена издајница и неверница

пада и пропада у мраку, корову и злоби идолопоклонства.

Царство је небеско као човек цар који начини свадбу сину својме. Као обично и другим причама Христовим тако и овом обухвата се сва историја људска од почетка до краја. Учени људи муче се и пишу велике и тешко разумљиве књиге, да објасне историју човечанства; па бар да у томе успевају, него често још више заврзу мрежу, скидају ткиво и помуте појмове. А Христос једном простом и кратком причом каже све, и све јасно и разумљиво. Ваистину, *никад човек није говорио као овај човек* (Јов. 7, 46).

Царство небеско не може се исказати речима; оно се може само уподобити нечему што бива у овоме свету. Између осталог оно се може уподобити и свадби. Свадба је радостан догађај међу људима; и царство небеско је сама радост. Зато се царство небеско уподобљава свадби. *Човек цар* је сам Бог, а син Његов је Господ Исус Христос. Да је Он женик, то је објавио још Јован Крститељ (Јов. 3, 29), а то је потврдио и сам Господ Исус (Мат. 9, 15.). Сва историја људска од изгнања Адама из Раја до доласка Христовог јесте припрема људских душа за свадбу Сина Божјега; долазак Христов

у свет јесте право отварање свадбе, прави почетак свадбеног веселја; а све време од Његовог доласка до свршетка времена јесте трајање те свадбе у свету. Но свадбена радост достиже свој врхунац тек у другом животу. Христов долазак у свет најрадоснији је догађај за човечанство уопште и за сваку душу посебице, као долазак обручника невести својој. Од свих народа на земљи најрадосније је требао народ јеврејски поздравити долазак женика Христа, пошто је тај народ био највише од Бога припреман за дочек Његов. Тај народ је имао за задатак, да он први сусретне Христа, да Га први позна и прими, и да онда објави свима народима и племенима на земљи радост и спасење. Зато се у оригиналном тексту Јеванђеља и говори у множини *начини свадбе сину своме*. Јер је био дошао очекивани Женик старозаветној цркви јеврејској; и био је дошао женик свакој души човечјој, која тражи спасења, живота и радости; и био је дошао Женик свему створеноме роду људском, свима народима и племенима. Но колико је велика љубав Божја према људима, толико је велика заслепљеност и злоба грешника на земљи. Јер се каже: *к својима дође и своји га не примише* (Јов. 1, 11). Прво, дакле, дође онима које је највише и

најдуже припремао за невесту Себи, – народу јеврејском. Но овај Га народ не позна, не призна, презре и одбаци. Јер се у причи даље вели:

И посла слуге своје да зову званице на свадбу; и не хтеше доћи. Прво припремајући свадбену свечаност Сину Своме Бог је слао пророке кроз векове и векове, објављујући примицање те свечаности и позивајући народ јеврејски, да се спреми за дочек женика Христа. То су биле прве слуге које Бог посла да зову званице. А кад се Христос већ појавио у свету, послан би Јован Претеча као весник, да јавља, да виче и зове. Но као што мален број одабраних послушаше старе пророке, тако исто мален број њих послушаше пустињског трубача, Јована Претечу. *И не хтеше доћи.*

Опет посла друге слуге говорећи: кажите званицама: ево сам обед свој уготовио, јунци моји и храњеници поклани су, и све је готово; дођите на свадбу! Друге слуге су апостоли и апостолски помоћници. А званице су за неко време још увек исте – Јевреји. Јер сам Господ је прво рекао: *ја сам послан к изгубљеним овцама дома Израилјева* (Мат. 15, 24), па је најпре такву наредбу дао и Својим апостолима: *идите к изгубљеним овцама дома Израилјева* (Мат. 10, 6). То

је било пре Његова страдања и прослављања. А када је Он био одбачен од Јевреја, и од злих виноградара изведен ван плота јеврејског народа, и убијен, тада је тек Он, после Свога васкрсења, дао другу наредбу: *идите, дакле, и научите све народе* (Мат. 28, 19). Бог је остао веран Своме завету, а Јевреји су га погазили. Бог је остао веран Својој невести, изабраници Својој, цркви старозаветној, веран до краја, али је невеста изневерила свога женика, и ступила је у безбројне незаконите бракове са идолима и лажним боговима, од којих се није хтела одвојити и вратити своме законитом Обручнику.

Ево сам опет уготовио. Све што треба за храну и весеље душе спремљено је. Истина храни душу – истина је сва била откривена као пребогата царска трпеза. Победа над злим духовима, победа над болестима и бригаама, победа над природом – све те победе, које хране и веселе људску очајну душу, задобијене су – дакле, дођите! Небо је раније изгледало као оловом затворено за људе, и душе су људске биле као жалосне невесте затворене у хладну тамницу; сада је небо широм отворено: сам се Бог јавио на земљи, ангели су силазили на земљу, мртви се показивали као живи,

достојанство човека уздигнуто је до Бога. О, да слатка јела! О, да раскошне трпезе – дођите! Али, место да се одазову свадбеном позиву заслепљене душе у мраку тамничком извршиле су преужасни злочин убивши свога Спаситеља, свога женика. Но чак ни тиме стрпљење се Божје није исцрпilo. Највећи злочин Бог је обратио у најдубљи источник сласти и радости. Тело и крв Распетог Господа изнето је на царску трпезу, несравњено слађе од угојених телаца и храњеника. Дођите и причестите се слашћу, којој и ангели могу позавидети! Благодатне струје Духа Светога, Духа Свемоћнога и животворнога, отворена су широм. Све је *готово* – све! Све што је потребно да се упрљана невеста очисти; и изгладнела нахрани; и израњављена исцели и обнажена одене; и замађијана освети; и опијена отрезни; и умртвљена оживи. Ту је крштење водом, ту и крштење огњем и духом; ту је олакшање постом; ту је окрилаћење молитвом; ту је јелеј; ту је хлеб и вино; ту је царско свештенство за руководство; ту Црква светости и љубави. Све те дарове донео је женик невести Својој и све их поставио на царску трпезу. Дођите, дакле! Дођите на свадбу!

А они не марише и отидоше овај у поље своје а овај к трговини својој: а остали ухватише слуге његове, изружише их, и побише их. Узалуд је позивати окорелу блудницу у законит брак! Она не мари за законитог вереника свога. Она је сувише привикла на своје идоле, да би се од њих могла одрешити. Једним блудним душама је идол поље, другима је идол трговина, трећим нешто треће. Поље означава тело са телесним страстима, а трговина означава среброљубље, добитак и богаћење трулежним стварима овога света. Свак оде дакле своме идолу, а за вереника не хте нико чути. А остали се расрдише и на сам позив, те похваташе слуге царске, изружише их и побише. Тако убрзо после Голготе наружише и намучише апостоле Петра и Јована (Дела Ап. 4, 2 – 3), а по том убише архиђакон Стефана и апостола Јакова, а потом и многе друге.

А кад то чу цар онај, разгневи се и иосла војску своју и погуби крвнике оне и град њихов запали. Цар онај јесте Бог; гнев Његов – крајње исцрпљено стрпљења и обраћање милости у правду; војска своја јесте војска римска; крвници су Јевреји, а град њихов Јерусалим. Неизмерно је стрпљење Божје. Бог није хтео казнити Јевреје одмах после убиства Господа Исуса, него је чекао још

четрдесет година. Као што је некад Господ сам на Себе наложио пост од четрдесет дана, тако Творац људи налаже на себе после Голготе један пост у стрпљењу од четрдесет година. Он није пожурио да казни злочин људи према самоме Себи, да не кажу људи: гле, Бог је осветљив, хајде и ми да будемо осветљиви! Не; него тек после четрдесет година Бог пушта казну на јеврејски народ и то због злочина вођа тога народа према слугама Својим. Да би се и ми од тога научили, да се не светимо за неправде људи према нама самима и да будемо ревносни у поправљању неправедних до крајњих граница. Зашто Бог назива римску војску војском *својом*? Зато што је њу Бог употребио да казни блудну избраницу Своју. Исто онако као што је негда употребљавао Бог незнабожачке војске, асирске, мисирске и вавилонске, да казне и опамете народ израиљски, употребљава Он најзад незнабожачку војску римску, да изврши последњу казну над овим неблагодарним народом. Римски цареви, Веспасијан и Тит, један за другим, освојише и запалише Јерусалим, побише огромно мноштво Јевреја, а остатак растераше по целоме свету. Кад је један цар питао хришћанске богослове за један врло

јак доказ истинитости вере хришћанске, ови су одговорили: судба јеврејског народа! Оно што је о Јеврејима прорекао Господ Исус овом причом о свадби царевог сина, дословце се испунило. Но погледајмо, шта даље учини човек цар, пошто казни и одбаци Јевреје:

Тада рече слугама својим: свадба је дакле готова, а званице не бише достојне. Идите дакле на раскршће и кога год нађете, дозовите на свадбу. То Бог рече новим слугама Својим. *Свадба је готова;* то јест: од Моје стране све је учињено и приготовљено што је требало. Но старе званице не бише достојне, зато и не могоше доћи. Гледаше и не видеше, зато се и не обрадоваше; слушаше и не чуше, зато се и не одазваше. Више волеше идоле тела и мамоне богатства, зато и отказаше позив. Беху везани ропским ланцима за Ниже, зато и дигоше руку на Више. Па зато сада *идите на раскршћа* и позовите свакога кога год нађете. Израиљ је био као ограђен виноград: но како се он показао бесплодан, идите ван тога винограда, у неограђене њиве незнабожаца и позовите ове. Израиљ је био као ограђен рибњак, но где, змије се у њему закотиле; идите, дакле, на широку пучину, и баците мреже по целоме мору човечанства. Израиљ је био као расадник у крају њиве Божје, одакле је

требало да се расађује племенито воће по целој њиви човечанства; но расадник се изјаловио; зато идите по целој њиви, и сејте и садите племенити усев. То означава и потоња заповест Христова: *идите дакле и научите све народе*. Раскршћа означавају свет незнабожачки где се укрштају и преплићу путеви добра и зла, стрмине и врлети, трњаци и камењаци, где је семе Божје било изложено свакој опасности. Тај пространи и многобројни свет гледао је Бог са истом очинском бригом као што је гледао и Израиљ, и промишљао о њему, само на други начин. Јер док је Он руководио израиљски народ откровењима, пророцима и знацима, докле је остале народе руководио дајући им унутрашњу јачину савести и разума. Спасли су се многи и у народу израиљском, наиме, они који бише верни и послушни – а спасли су се многи и међу народима незнабожачким – наиме, они који бише савесни и разумни. А сада, када је Син Божји дошао на земљу и био одбачен од првога народа, Бог је широм отворио један и исти приступ к Себи свима и свакоме.

И изиђоше слуге оне на раскршћа и сабраше све које нађоше, зле и добре; и столови напунише се гоститју. То је Црква Божја на земљи. То је нови савез

Божји с људима у име Сина Његова, Господа Исуса Христа. Она прибира у Своје крило сву децу Божју од Истока и Запада, и од Севера и Југа, од свих народа и племена на земљи, од свих језика и свих сталежа. То је ново изабрање Божје, нови Израил, ново племе праведног Аврама. Стари Израил изневерио је и проиграо своју избраничку улогу у историји човечанства, и Бог је створио нови канал спасења људскога, Нови Израил. Полазећи из народа јеврејског међу незнабошце, апостоли Павле и Варнава говоре: *вама је најпре требало да се говори реч Божја, али кад је одбацујете, и сами се показујете да нисте достојни вечнога живота, ево се обраћамо ка незнабошцима* (Дела Ап. 13, 46). Тако је почето ново изабрање новог човечанства, нове историје, новог спасења кроз апостоле и њихове следбенике, као што је старо изабрање почето и извођено кроз праоце и кроз Мојсеја и пророке. Но Црква Божја напунила се и злих и добрих, јер и једни и други били су позвани. Старозаветна црква делила је свет на Јевреје и нејевреје, а новозаветна дели све људе на земљи на добре и зле. И једни и други су, дакле, позвани, но сви који су крштењем ушли у Цркву неће бити спасени. И у новозаветној Цркви **Свемилостиви Бог** показује

дуготрпљивост Своју као и у старозаветној. Мудар домаћин наређује слугама, да не чупају одмах кукољ из пшенице, него да остане обоје да расте до жетве. У пространу мрежу Цркве улазе и добре и лоше рибе, но мудар ловац стрпљиво сабира мрежу и извлачи је на обалу, па тек кад извуче, онда дели добре од злих. Код јеванђелиста Луке допуњује се наредба човека цара речима: *и доведи амо сиромаше, и кљасте, и богаљасте и слепе.* За такве су сматрани сви народи на земљи од стране Јевреја изузев њих самих. Уствари такви и јесу сви људи и народи на земљи пре него познаду Христа, и пре него седну за пребогату трпезу Његових дарова којима је Он даривао и дарује свет. И ми смо сви сиромаси без Христа, сви кљасте, сви богаљасте, сви слепи. Једини Христос Господ може нас обогатити правим и тајним богатством; једини Он може нас исцелити од свих недуга, и управити руке наше на добра дела и ноге наше на пут истине и правде. Једини Он може нам отворити очи духа и дати вид да видимо бесмртну постојбину своју, испуњену свим свадбеним даровима и радостима.

Изишавши пак цар да види госте своје, угледа онде човека необучена у свадбено рухо и рече му: пријатељу,

*како си ушао амо без свадбеног руха? А он оћута. Какво је то свадбено рухо? Свадбено рухо душе јесте на првом месту чистота. Пише апостол Павле вернима: *јер вас обрекох мужу једноме, да девојку чисту изведем пред Христа* (II. Кор. 11, 2). Девојачка непорочност и чистота душе – то је прва и главна одећа њена. А потом исти апостол опет говори другим верним у што треба да се обуку: *обуците се, вели, у срдачну милост, доброту, понизност, кротост, трпљење, – а сврх свега тога обуците се у љубав, која је свеза савршенства* (Колош. 3, 12 – 14). То је свадбена одећа душе, која се венчава са бесмртним Христом. Највеће савршенство чистоте душевне од свих земнородних показала је Пречиста и Пресвета Девојка Богомати, која је од тела Свога дала тело Господу и Спаситељу нашем. Нико од нас не може носити Христа у срцу своје без превелике чистоте срца, без неподељеног срца преданог Христу. Јер као што чиста девојка има само једну љубав према своје веренику, тако душа људска, која разуме пут спасења, има само једну љубав – љубав према Господу. То је њена златоткана свадбена одећа. Но чистота и љубав плодне су у свима осталим врлинама, које апостол помиње и не помиње. Нарочито је она плодна у добрим*

делима. Добра дела су уреси и накити, беле хаљине чистоте и златоткане хаљине љубави. – Но кад је цар изишао да види сватове, угледа једнога без те свадбене хаљине. *Пријатељу*, ослови га цар. Зашто га цар назива пријатељем? Прво зато, да покаже колико високо цени достојанство човека, а друго зато, што је Он, Бог, у истини пријатељ свакоме човеку без разлике све докле то Божје пријатељство сам човек својим неваљалством потпуно не удаљи од себе. *Ви сте пријатељи моји*, ако творите што вам ја заповедам, рекао је Господ апостолима Својим (Јов. 15, 14). О, неисказаног снисхођења и милосрђа Божјег према људима! Он, Свемоћни Творац и Владика свих светова, назива слабе људе Својим пријатељима! Но под условом – ако творе оно што Бог заповеда. Међутим онај неодевени сват није творио вољу Божју, иначе не би био неодевен у свадбено рухо; – зашто, дакле, и њега назива пријатељем? Зато што је крштен, и као такав убројан у верне и уврштен у пријатеље Божје. Називајући га пријатељем Цар Бог га баш тиме и укорева, што је изневерио пријатељство; – а он га је изневерио према Богу, а не Бог према њему. *А он оћута*. Јер шта би могао и одговорити? Да није могао да купи, ваљда? Или

да није умео да скроји и сашије? Узалud све: Бог је кроз Господа Исуса дао даром свакоме званоме готову хаљину. Он је требао само да има добре воље, да свуче са себе стару и прљаву хаљину греха и да се обуче у ризу спасења, у златоткано рухо свадбено. Но он то није учинио, и морао је ћутати.

Тада цар рече слугама: свезите му руке и ноге и баците у таму најкрајњу; онде ће бити плач и шкргут зуба. Он је већ сам себи био везао руке

грехом чинећи зла дела, и ноге своје сам је био везао ходећи путевима безакоња; и сам је изабрао још у овоме животу таму место светлости, и плач и шкргут зуба уместо вечне радости. Он је, такорећи, сам себе осудио на пропаст, и Бог је само изрекао праведну пресуду. У ужас греха свога запрешиће се безбожник (Приче 5, 22). Заплетен и завезан гресима својим грешник ће бити у другом свету још теже заплетен и завезан. Тамо нема покајања;

везивање руку и ногу показује, да тамо нема више покајања нити могућности, да човек чини ма каква добра дела ради спасења свога и уласка у Царство.

Целу ову величанствену и пророчку причу Господ завршује речима: *јер су многи звани, али је мало изабраних*. Ово се односи и на Јевреје и на хришћане. Мало је било изабраних међу Јеврејима; мало их је и међу хришћанима. Сви ми који смо се крстили позвани смо за царску трпезу, но Бог једини зна, који су Његови изабрани. Авај ономе од нас коме Цар Свевишњи пред свима ангелима и светитељима буде рекао: *пријатељу, како си ушао овамо без свадбеног руха?* Какав стид, но бескористан! Какав ужас, но непоправив! Каква пропаст но бесповратна! Но у самој ствари ове речи Бог нама говори и сада кад год приступимо светоме олтару да узмемо Причешће, и да се душом својом сјединимо са жеником Христом – *пријатељу, како си ушао овамо без свадбеног руха?* Ослушнимо срцем својим и савешћу својом када прилазимо часном путиру, и чућемо ово питање, и овај прекор. Само што ове речи Божје не повлаче собом плач и шкргут зуба у најкрајњој тами, што ће бити онда када нам Бог последњи пут то буде казао. А ко од вас може

јамчити, да му ове речи Бог не говори данас последњи пут у овоме земаљском животу? Ко може јамчити, да се још ове ноћи његова душа *неће* обрести у прљавом оделу греха на сјајноме збору небескоме око царске трпезе? Ах, ко од смртних може знати, да данашњи дан није судбоносан за целу његову вечност? Неколико минута само одлучили су судбу двојице разбојника на крсту. Тих неколико минута један од њих није умео искористити, и отишао је у таму најкрајњу; док је други тих неколико минута благоразумно искористио, покајао се, признао Сина Божјег и замолио Га за спасење своје: *опомени ме се, Господе, када дођеш у царство твоје!* И у томе тренутку стара хаљина греха спала је с његове душе и душа се његова обукла у сјајну свадбену хаљину. И покајани разбојник с достојанством избранога појави се у Рају за царском трпезом.

Не одлажимо, дакле, ни ми покајања ни часа једнога. Јер сваки идући час може да нас више не уброји у житеље овога света. Брзо чистимо и перимо своју душу бар онолико колико чистимо и перемо своје тело, које ће данас сутра бити храна црвима Чистимо је покајањем и сузама, перимо је постом и молитвом, и одевајмо је хаљином изатканом од

чистоте и љубави, и украшену свим добрим делима, а нарочито делима праштања и милосрђа. Учинимо оно мало што Бог од нас тражи остало ће Он учинити. Кад се дете тек пожали мајци на нечистоту свога тела, мајка га брзо чисти, пере и преодева. О, колико је милостивији Отац небески од сваке мајке према Својој деци! У ствари душа свакога човека толико је нечиста, да се сама од себе никада не може очистити и удостојити присуства Божјег. Но нека сваки човек увиди своју душевну нечистоту; нека је омрзне од свега срца, нека учини оно мало што се од њега тражи и, што је главно, нека завапи Богу, да га Бог својим огњем и духом очисти. А Бог стоји и чека на такве вапаје Своје покајане деце, држећи у рукама најраскошније анђелске хаљине, вазда готов, да очисти, опере, оснажи, осветли, намирише и одене све оне који с покајањем вапију к Њему. Слава и хвала нека је Свемилостивоме Богу нашему. Слава и хвала небеском женику душе наше, Господу Исусу Христу, са Оцем и Духом Светим – Тројици једнобитној и неразделној, сада и навек, кроза све време и сву вечност. *Амин.*